

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216209572
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2216209572.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., IČO: 35 910 739, so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 44/b, zastúpeného AK: Mgr. Miroslav Hanec, so sídlom Žilina, Hruštiny 602, proti žalovaným: 1. W. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. Y., R. XXXX/XX, 2. J. W., nar. XX.X.XXXX, bytom U. Y., Y. XXX/XX, obaja zastúpení AK: JUDr. Milan Bányi, so sídlom Veľký Meder, Nám. B. Bartóka č. 5, o zaplatenie 3.509,94 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 7C/179/2016-62 zo dňa 5. februára 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **r u š í a v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovaným 1. a 2. zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu vo výške 3.509,94 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.509,94 Eur od 17.6.2016 až do zaplatenia a to všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 82 ods. 1 písm. a) bod 2, § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike (ďalej aj „zákon o energetike“), § 470 ods. 1, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 10c, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Nariadenie vlády SR, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, s poukazom na procesné ustanovenia § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

3. Okresný súd vychádzal zo skutkových zistení, že Zmluva o dodávke zemného plynu na odbernom mieste Y. XXX/XX, U. Y. bola ukončená od 21.10.2009, predošlá odberateľka A. W. naposledy bytom Y. XXX/XX, U. Y. odoberala plyn bez zmluvy, čím dochádzalo k neoprávnenému odberu plynu. Podľa montážneho listu zo dňa 15.10.2014 bola vykonaná demontáž plynomeru. Podľa listu vlastníctva č. XXXX katastrálne územie U. Y., bola v čase neoprávneného odberu A. W. podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich na odbernom mieste. Uznesením 10D/121/2014, Dnot 177/2014 nadobudli podiel poručiťky A. W. (zomrelá dňa XX.X.XXXX) na nehnuteľnostiach zapísaných LV č. XXXX kat. úz. U. Y. - rodinný dom súp. č. XXX na parc. č. 1885/1 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 193 m² a parc. č. 1886 - zastavené plochy a nádvorie vo výmere 57 m², parc.č. 1887 - záhrada podľa B18 v 5/8-inách W. W. a J. W. rovnakým podielom v 1/3 (čistá hodnota dedičstva 36.055,- Eur). Žalobca vyzval žalovaného 1. výzvou zo dňa 3.6.2016 na úhradu dlhu v lehote do 8.6.2016, na ktorú žalovaný 1. nereagoval.

4. Okresný súd právne uzavrel, že právna predchodkyňa žalovaných porušila zmluvné povinnosti, keď neoprávnené odoberala plyn a bola povinná uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete vzniknutú škodu, v dôsledku čoho žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie žalovanej istiny s príslušenstvom, preto

žalobe vyhovel. Žalobca spôsobenú škodu neoprávneným odberom plynu vyúčtoval dňa 17.3.2015 za obdobie od 21.10.2009 do 15.10.2014 vo výške 3.509,94 Eur (vyúčtovanie č. 930194494 splatné dňa 31.3.2015). Skutočnou škodou je množstvo neoprávnenne odobratého plynu zaznamenané na číselníku plynomera t.j. 10.128 m³. Škoda bola vypočítaná podľa prílohy 12 zákona č. 24/2013 Z. z. o pravidlách fungovania vnútorného trhu s elektrinou a plynom. Žalovaní nadobudli dedičský podiel vo finančnom vyjadrení po 12.000,- Eur (čistá hodnota dedičstva 36.055,- Eur z toho 1/3 dedičský podiel), pričom pohľadávka žalobcu za neoprávnený odber predstavuje voči obidvom žalovaným 3.509,94 Eur. Žalobca uniesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, keď do spisu založil upomienku adresovanú právnej predchodkyni žalovaných zo dňa 10.8.2009 ako aj odstúpenie od zmluvy zo dňa 7.10.2009 z dôvodu, že A. W. s úhradou v zmluve dohodnutých platieb sa dostala do omeškania načo bola upozornená listom zo dňa 10.8.2009. Žalovaní napriek výzve žalobcu dlh neuhradili, preto sa dostali do omeškania dňom 17.6.2016. V čase omeškania boli určené úroky 5 % ročne, na ktorých úhradu taktiež žalovaných zaviazal.

5. Záverom poukázal na to, že na pojednávaní dňa 22.11.2018 sa žalovaní nevyjadrili k prednesom právneho zástupcu žalobcu a oznámili okresnému súdu, že v konaní splnomocnia advokáta, okresný súd pojednávanie odročil na 5.2.2019, pričom žalovaní boli pri doručení žaloby písomne poučení o možnosti splnomocniť advokáta. Termín pojednávania zobrali žalovaní na vedomie, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnili, preto okresný súd rozhodol bez ich účasti. Plná moc od JUDr. Bányiho a jeho žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní boli založené do spisu až následne po vyhlásení rozsudku.

6. Žalobca bol v konaní v celom rozsahu úspešný, z uvedeného dôvodu mu prináleží náhrada trov konania v plnej výške. Výška trov bude určená osobitným uznesením, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník.

7. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní prostredníctvom svojho advokáta, ktorým navrhli zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe zamietnuť alternatívne zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že zamestnanci okresného súdu mali až 5 pracovných dní na to, aby sudkyňa predložili žiadosť právneho zástupcu o odročenie pojednávania dňa 5.2.2019, ktorá bola podaná emailom do podateľne okresného súdu dňa 30.1.2019. Predložením žiadosti až po vyhlásení rozsudku boli žalovaným znemožnené zákonné právo ako ústavné právo na obhajobu v danej veci, keď s právnym zástupcom sa dohodli, že pojednávania sa nezúčastnia, keďže právny zástupca sa ho nemôže zúčastniť rozsudok je chabý a chaotický. Vôbec sa nezaoberala skutočnosťou, prečo žalobca až po 5 rokoch odmontoval plynomer, pričom tak mal urobiť okamžite po ukončení zmluvy, teda dňa 21.10.2009. Svojím pričinením voči žalovaným ako aj ich právnej predchodkyni kladú do roviny neoprávneného odberu. Prečo žalobca čakal 2 roky, pokým vyzval žalovaného 1., aby dlžnú sumu uhradil, a prečo iba jeho. Žalobca vedel o tom, že dedičov bolo viac: W. J., W. W., V. W., L. W., Y. W., ktorým mal žalobca vyzvať a nielen jedného dediča. Okresný súd mal zaviazat' všetkých dedičov a nielen dvoch dedičov, musel vedieť, že je viac dedičov, teda účastníkmi konania na strane žalovaných mali byť: W. J., W. W., V. W., L. W., Y. W., ktorí nadobudli vlastníctvo dedením po poručiťelovi podľa uznesenia sp. zn. 10D/121/2014. Listina o demontovaní plynomeru nie je podpísaná, teda do priestorov domovej nehnuteľnosti sa dostali neoprávnenne. Ďalej by sa zaoberal skutočnou škodou, ktorou nie je škoda vyčíslená v zmysle § 82 zákona č. 251/2012 Z. z., ale skutočne spotrebovaný plyn v danom období.

8. K odvolaniu žalovaných sa vyjadril žalobca a uviedol, že napadnutý rozsudok navrhuje ako vecne správny potvrdiť. Okresný súd správne posúdil neúčast' žalovaného 1. na pojednávaní, ktorý ju neospravedlnil. Právny zástupca žalovaného 1. nedokladoval tvrdenia, na základe ktorých by mal súd pojednávanie odročiť, nepredložil plnomocenstvo na zastupovanie žalovaných. Podľa predložených dokumentov je zrejmé, že žalovaný 1. splnomocnil advokáta až ku dňu 29.3.2019 (zahŕňa spísanie, prípravu všetkých dokladov týkajúcich sa podania odvolania), nie je preukázané ani splnomocnenie na zastupovanie na pojednávaní dňa 2.2.2019. Nesúhlasí s tvrdením žalovaných, že rozsudok je chabý a chaotický, že okresný súd sa nezaoberal zavinením odberateľa. Okresný súd mal snahu vyhovieť žalovaným (presahujúcu rámec Civilného sporového poriadku), keď pojednávanie dňa 22.11.2018 odročil za účelom zastúpenia žalovaných v konaní advokátom. Žalovaní napriek tomu, že termín pojednávania zobrali na vedomie, ostali v konaní pasívni a na pojednávanie sa nedostavili a svoju neúčast' na pojednávaní riadne neospravedlnili. Žalobca nemá zákonnú povinnosť demontovať meradlo po ukončení zmluvy o dodávke zemného plynu. Žalobca zistí, že dochádza k neoprávnenému odberu

plynu až pri demontovaní plynomeru, keď zistí iný stav meradla. Ak teda nevedel, že dochádza k odberu plynu a nemá ani povinnosť po ukončení zmluvy o dodávke plynu demontovať meradlo, nemôže byť nezdemontovanie meradla po ukončení zmluvy o dodávke plynu považované za „príťažujúcu“ okolnosť. To, že k neoprávnenému odberu plynu dochádza, spoluvlastníkom objektívne žalobca nemohol oznámiť, pretože samotná skutočnosť, že došlo k ukončeniu zmluvy o dodávke zemného plynu ešte automaticky neznamená, že sa v odbere plynu pokračuje aj po ukončení zmluvy a že dochádza k neoprávnenému odberu. Žalovaní boli v čase neoprávneného odberu podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti v podiele 1/8, teda spolu so zosnulou, ktorá bola vedená ako odberateľka zemného plynu, mali najväčší spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti - odbernom mieste. Vlastník sa povinný starať sa o svoje vlastníctvo a počínať si tak, aby jeho konaním alebo nekonaním nevznikla nikomu škoda (§ 123 v spojení s § 415, § 420 Občianskeho zákonníka). Škoda spôsobená neoprávneným odberom, vyúčtovaná dňa 17.3.2015 vo výške 3.509,94 Eur je škoda skutočná. Ide o skutočné množstvo neoprávnené odobratého zemného plynu zaznamenané na číselníku plynomera v deň demontáže plynomeru. Predmetný plynomer sa nachádzal na pozemku suseda žalovaných a bol sprístupnený v deň jeho demontáže.

9. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je dôvodné, preto napadnutý I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie vrátane závislého II. výroku postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP) zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolaní žalovaných bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom žalobe vyhovel (suma 3.509,94 Eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.509,94 Eur od 17.6.2016 až do zaplatenia) a II. výrokom priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to titulom náhrady škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu 21.10.2009 do 15.10.2014 z dôvodu podľa § 82 ods. 1 písm. a) bod 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike (bez uzavretej zmluvy).

12. Ako prvou sa odvolací súd zaoberal námietkou žalovaných, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu § 365 ods. 1 písm. b) CSP tým, že keď predložením žiadosti až po vyhlásení rozsudku bolo žalovaným znemožnené zákonné právo ako ústavné právo na obhajobu v danej veci.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie na súdnom pojednávaní dňa 5.2.2019 (na ktorom došlo aj k vyhláseniu napadnutého rozsudku) rozhodol v neprítomnosti (oboch) žalovaných. V zápisnici o pojednávaní súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaní sa nedostavili, hoci termín pojednávania brali na vedomie. V spise na č. I. 47 sa však nachádzala žiadosť JUDr. Milana Bányiho ako právneho zástupcu žalovaného 2. zo dňa 30.1.2019 (plná moc zo dňa 15.1.2019 založená na č.I. 48) o odročenie pojednávania, ktorým žiadal o odročenie z dôvodu, že ako právny zástupca sa dňa 30.1.2019 dozvedel, že dňa 5.2.2019 o 8.30 hod. sa má dostaviť do Ústrednej vojenskej nemocnice SNP FN Ružomberok ohľadom odborného vyšetrenia magnetickej rezonancii, preto sa nemôže dostaviť na pojednávanie. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva (odsek 13), že súd prvej inštancie rozhodol bez

účasti žalovaných na pojednávaní, keď plná moc od JUDr. Bányiho a jeho žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní bola založená do spisu až následne po vyhlásení rozsudku.

14. Súd prvej inštancie tak rozhodol bez toho, aby sa žiadosťou právneho zástupcu žalovaného 2. o odročenie súdneho pojednávania zaoberal (dôvodom však bolo nepredloženie tejto žiadosti o odročenie pojednávania zákonnej sudkyňi, hoci z časových súvislostí vyplýva, že žiadosť o odročenie pojednávania sa zákonnej sudkyňi predložiť mohla a mala).

15. S poukazom na uvedené v odsekoch 13 a 14 súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej vo vzťahu k žalovanému 2., nesprávne vychádzajúc z absencie žiadosti žalovaného 2. o odročenie pojednávania, o ktorej rozhodnuté nebolo (pred začatím súdneho pojednávania dňa 5.2.2019).

16. Aby súd mohol vec prejednať v neprítomnosti strany konania, ktorá bola riadne predvolaná na súdne pojednávanie, je povinný najskôr posúdiť žiadosti strán o odročenie pojednávania (dôvody odročenia pojednávania upravuje ustanovenie § 183 CSP). V posudzovanej veci však súd prvej inštancie rozhodol v neprítomnosti žalovaného 2. bez toho, aby podanú žiadosť o odročenie pojednávania posúdil. Odvolacia námietka žalovaného 2., že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces a na prístup k súdu, bola dôvodná.

17. Argument uvedený v odseku 16 už však neplatí vo vzťahu k žalovanému 1., ktorý termín pojednávania 5.2.2019 zobral na vedomie, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil a na rozdiel od žalovaného 2. ani nežiadal odročil pojednávanie dňa 5.2.2019, keď z obsahu spisu ani nevyplýva, že by žalovaný 1. bol počas konania na súde prvej inštancie zastúpený právnym zástupcom (JUDr. Milanom Bányiom) podľa § 89 CSP.

18. Dôležitosť dôvodov, ktorými strana konania odôvodňuje žiadosť o odročenie pojednávania, ako aj včasnosť ich uplatnenia, posudzuje súd podľa konkrétnych okolností prípadu. V prejednávaní mali byť prekážkou účasti žalovanej na pojednávaní vážne zdravotné problémy, najmä operácia očí, pričom zrakový problém jej tiež bránil v oboznámení sa s doručenými podaniami protistrany (zaslané jej súdom prvej inštancie na vyjadrenie). V zmysle ustálenej judikatúry súdov je ochorenie strany konania, preukázané lekárske uznanou práceneschopnosťou, považované za dôležitý dôvod odročenia súdneho pojednávania. Žalovaná v žiadosti o odročenie súdneho pojednávania oznámila, že na výzvu súdu príslušné lekárske potvrdenie doručí.

19. Aby bola zachovaná zásada rýchlosti a hospodárnosti konania, môže súd uložiť, ak bol dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav strany sporu, aby ustanovila za seba zástupcu, ktorý ju bude na pojednávaní zastupovať, pokiaľ je zrejmé, že nepriaznivý zdravotný stav strany sporu bude pretrvávajúť dlhodobo (porov. Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, s. 685).

20. Vzhľadom k tomu, že právna úprava odročenia pojednávania v ustanovení § 183 a § 184 CSP má za cieľ zabrániť obštrukciám, ktoré strany využívajú na opakované odročenie pojednávania, ktoré boli nedôvodné, pri posudzovaní žiadosti o odročenie pojednávania je nutné rozlíšiť na základe okolností konkrétneho prípadu, či ide o obštrukciu zo strany žalobcu alebo žalovanej strany, alebo je daná objektívna prekážka, brániaca strane sporu v riadnej účasti v spore (v reálnom uplatňovaní procesných práv a plnení procesných povinností podľa pravidiel v súdnom konaní). Preto aj pri posudzovaní dôležitosti dôvodov pre odročenie pojednávania, ale aj zákonom stanovených predpokladov pre uloženie povinnosti strane sporu, aby si ustanovila za seba zástupcu, je potrebné prihliadať na všetky okolnosti konkrétneho prípadu.

21. Podľa článku 6 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku strany sporu majú v konaní rovnaké postavenie, spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, okrem prípadu, ak si povaha prejednávaní veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu, s cieľom vyvažovať prirodzené nerovnovážne postavenie strán sporu. Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce aj z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

22. Princíp ochrany slabšej strany sa týka pojmovej nerovnosti istých kategórií subjektov. Súd je v tomto zmysle povinný zohľadňovať určité špecifické potreby tých subjektov, ktorých zdravotný stav, prípadne sociálne postavenie, odôvodňujú určitý špecifický procesný režim (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, s. 46). Tento špecifický procesný režim je potrebné zohľadňovať aj pri rozhodovaní o žiadosti o odročenie súdneho pojednávania. Ide o normatívne vyjadrenie obyčajnej ľudskej slušnosti, napr. vo vzťahu k zdravotne postihnutým osobám. Táto slušnosť má spočívať v zohľadňovaní okolností, ktoré môžu mať vplyv na mieru náročnosti realizácie procesných oprávnení týchto špecifických subjektov. Konkrétne môže ísť o stanovenie času pojednávania, výnimky z povinností, ktorými sú sporové strany zaťažené pri vedení pojednávania a pod. (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, s. 46).

23. Rovnako je však nutné vziať do úvahy aj ustanovenie článku 5 Civilného sporového poriadku, stanovujúce, že zjavné zneužitie práva v civilnom konaní nepožíva právnu ochranu. V intenciách predmetného článku Civilného sporového poriadku, súd môže v rozsahu a za podmienok stanovených v zákone odmietnuť a sankcionovať také procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prieťahom. Na uvedené nadväzujú aj ustanovenia v Civilnom sporovom poriadku, napr. § 184 ods. 2 CSP (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, s. 688).

24. Konanie pred súdom má zabezpečiť pre strany konania spravodlivú ochranu ich práv a záujmov (tzv. fair process). Preto im musí byť vytvorená možnosť predvídať rozhodnutie súdu a tomu prispôbiť uplatňovanie (realizáciu) svojich procesných práv. Všeobecný súd je tak povinný na všetky procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky, alebo sa bráni ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 85/2015-17 z 12. februára 2015).

25. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca listom zo dňa 7.10.2009 adresovaným A. W. odstúpil od zmluvy o dodávke zemného plynu č. 9103371463 na odbernom mieste č. 4100460142, ktorá sa odstala do omeškania zmluvne dohodnutých platieb, na čo bola upozornená listom zo dňa 10.8.2009 (doručené A. W. dňa 12.10.2009 - doručka na čl. 40). Upomienkou zo dňa 10.8.2009 vyzval žalobca A. W. na zaplatenie sumy 157,34 Eur do 7 dní od vystavenia upomienky s upozornením, že v prípade neuhradenia bude odber považovaný za neoprávnený (§ 59 ods. 1 písm. g/ zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike). Vyúčtovaním škody žalobca vyúčtoval škodu za odber zemného plynu A. W. a J. W. sumu 3.509,94 Eur so splatnosťou dňa 31.3.2015 za obdobie 21.10.2009-15.10.2014. Z výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu zo dňa 22.1.2015 žalobca vyčíslil celkovú výšku škody 3.509,94 Eur (pozostávajúca z neoprávneného odberu za obdobie 21.10.2009 do 15.10.2014 v sume 3.436,41 Eur /neoprávnené odobratý plyn 10.128 m³/ a z nákladov spojených so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu v sume 73,53 Eur). Podľa montážneho listu č. 1100064607 zo dňa 15.10.2014 bola dňa 15.10.2014 vykonaná demontáž na odberovom mieste Y. XX/XXX, U. Y. (umiestnenie predzáhradka), zistený stav počítadla 13997. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX sú nehnuteľnosti parcela č. 1885/1 o výmere 193 m² zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 1886 o výmere 57 m² zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 1887 o výmere 182 m² záhrady, rodinný dom súp. č. XXX postavený na parcele č. 1885/1 o výmere 193 m² zastavané plochy a nádvoria, garáž súp. č. 2860 postavená na parcele č. 1886 zastavané plochy a nádvoria vo výmere 57 m² evidované na A. W. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1 a spoluvlastníckeho podielu 1/8, W. W. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/8, J. W. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/8, V. W. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/32, Y. W. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/32, L. W. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/32, J. W. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/32. Uznesením okresného súdu č. k. 10D/121/2014, Dnot 177/2014 zo dňa 29.1.2015 (právoplatné dňa 14.3.2015) bolo vyporiadané dedičstvo po poručiiteľke A. W., zomrelej dňa XX.X.XXXX tak, že (okrem iného) podiel poručiiteľky na nehnuteľnostiach vedených na LV č. XXXX, kat. územie U. Y., rodinný dom súp. č. XXX na parcele č. 1885/1 (garáž súp. č. 2860 na parcele č. 1886, pozemok parcely č. 1885/1 zastavané plochy a nádvoria vo výmere 193 m², parcela č. 1886 zastavané plochy a nádvoria vo výmere 57 m², parcela č. 1887 záhrady vo výmere 182 m², podľa B/1, v 5/8- inách nadobúdajú W. W. a J. W. rovnakým

podielom v 1/3-ine k podielu poručiťky, t. k. v 5/24-inách k celku, Karol Nagy, mal. Y. W. a mal. L. W. rovnakým dielom v 1/9-ine v pomere k podielu poručiťky, t. k. v 5/72 inách k celku, pričom bola určená čistá hodnota dedičstva v sume 36.055,- Eur. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX (zo dňa 2.9.2016) sú nehnuteľnosti parcela č. 1885/1 o výmere 193 m2 zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 1886 o výmere 57 m2 zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 1887 o výmere 182 m2 záhrady, rodinný dom súp. č. XXX postavený na parcele č. 1885/1 o výmere 193 m2 zastavané plochy a nádvoria, garáž súp. č. XXXX postavená na parcele č. 1886 zastavané plochy a nádvoria vo výmere 57 m2 evidované na W. W. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 5/24 a spoluvlastníckeho podielu 1/8, J. W. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/8 a spoluvlastníckeho podielu 5/24, V. W. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/32 a spoluvlastníckeho podielu 5/72, Y. W. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/32 a spoluvlastníckeho podielu 5/72, L. W. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/32 a spoluvlastníckeho podielu 5/72, J. W. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/32.

26. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

27. Podľa § 59 ods. 1 písm. a) zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike v znení k 31.8.2012 neoprávneným odberom plynu je odber bez uzavretej zmluvy alebo v rozpore s uzavretou zmluvou.

28. Podľa § 59 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike v znení k 31.8.2012 odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

29. Podľa § 59 ods. 3 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike v znení k 31.8.2012 ak nemožno vyčíslíť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

30. Podľa § 82 ods. 1 písm. a) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov neoprávneným odberom plynu je odber bez uzavretej zmluvy o 1. pripojení k prepravnej sieti alebo o pripojení k distribučnej sieti, 2. dodávke alebo združenej dodávke plynu, alebo 3. prístupe do prepravnej siete a preprave plynu alebo prístupe do distribučnej siete a distribúcií plynu.

31. Podľa § 82 ods. 2 zákona o energetike odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, ods. 3 ak nemožno vyčíslíť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. I).

32. Ustanovenie § 82 ods. 1 písm. a) zákona o energetike, upravujú osobitný prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu a sú špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 420 Občianskeho zákonníka, upravujúcim všeobecnú zodpovednosť fyzických a právnických osôb za škodu. Predpokladmi zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. a), v spojení s ustanovením § 82 ods. 2 zákona o energetike sú 1. porušenie právnej povinnosti, 2. existencia škody a 3. príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. V tomto prípade ide o osobitný druh objektívnej zodpovednosti odberateľa, keď rozhodujúce v zmysle tohto ustanovenia je to, že odberateľ odoberá zemný plyn meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, ktorým protiprávnym konaním odberateľa skutočne vznikla škoda buď dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi

prepravnej siete, prevádzkovateľovi distribučnej siete, alebo prevádzkovateľovi zásobníka. V danom prípade nároku na náhradu škody preto nie je potrebné zisťovať zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť odberateľa plynu, avšak musia byť preukázané všetky ostatné zložky zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu, t. j. 1. protiprávny úkon spočívajúci v odoberaní plynu, 2. vznik skutočnej škody na strane jednej z oprávnených osôb (dodávateľ plynu, prevádzkovateľ prepravnej siete a prevádzkovateľ distribučnej siete, alebo prevádzkovateľ zásobníka) a 3. existencia príčinnej súvislosti medzi neoprávneným odberom a vznikom tejto škody.

33. Citované ustanovenia osobitných právnych predpisov stanovujú predpoklady pre posúdenie nároku z neoprávneného odberu zemného plynu, ako nároku na náhradu škody.

34. Odvolací súd poukazuje na to, že odôvodnenie vyhovie žalobe (aj voči žalovanému 1.) v celom rozsahu súdom prvej inštancie je prinajmenšom veľmi stručné, keďže konkrétne právne zdôvodnenie je zhrnuté v troch vetách (o vyhovení žalobe z dôvodu, že žalobca uniesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, keď do spisu založil upomienku adresovanú právnej predchodkyňi žalovaných zo dňa 10.8.2009 ako aj odstúpenie od zmluvy zo dňa 7.10.2009, bolo preukázané, že právna predchodkyňa žalovaných porušila povinnosti v dôsledku čoho žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie žalovanej sumy). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie sa nárokom žalobcu síce zaoberal a teda viedol aj dokazovanie, avšak nedostatočne, keď z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva ako sa vysporiadal s unesením dôkazného bremena žalobcu vo vzťahu k preukázaniu predpokladov zodpovednosti za škodu v súvislosti s neoprávneným odberom, pričom uvedené nie je možné teda ani preskúmať, keďže odôvodnenie takúto relevantnú argumentáciu absolútne postráda.

35. Odvolací súd poukazuje na to ustanovenia osobitných právnych predpisov označených v odsekoch 27 až 31, na ktoré čiastočne odkázal aj prvoinštančný súd, stanovujú predpoklady pre posúdenie nároku z neoprávneného odberu zemného plynu, ako nároku na náhradu škody, ktorý je predmetom preskúmaného konania, ktorých preukázanie existencie v konaní zaťažuje (výlučne) žalobcu. Súd prvej inštancie sa týmito právnymi predpismi dôsledne neriadil, keď sa opomenul zaoberať významnou skutočnosťou a to dňom smrti A. W., ktorá zomrela dňa XX.X.XXXX, pričom neoprávnený odber mal trvať do 15.10.2014, t. j. po dni jej smrti už nemohla byť ani (objektívne) zodpovedná za škodu v súvislosti s neoprávneným odberom. Posudzovanie predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu za neoprávnený odber musí podľa odvolacieho súdu teda zohľadňovať nielen rozhodné obdobie od 21.10.2009 do 10.3.2014 a následne do 15.10.2014 s ohľadom na smrť A. W., ktorá bola ku dňu svojej smrti (väčšinou) podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti na odbernom mieste, ale aj skutočnosť, že počas celého posudzovaného obdobia na adrese odberného miesta podľa obsahu spisu žil aj žalovaný 2. J. W., ktorý tak ako aj žalovaný 1. je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti na odbernom mieste. Okresný súd vo svojom rozhodnutí neuviedol vo vzťahu ku komu, či a ako boli splnené všetky predpoklady nároku na náhradu škody (1. protiprávny úkon spočívajúci v odoberaní plynu, 2. vznik skutočnej škody na strane oprávnenej osoby, 3. existencia príčinnej súvislosti medzi neoprávneným odberom a vznikom tejto škody) v súvislosti s neoprávneným odberom v období od 21.10.2009 do 15.10.2014 na odbernom mieste Y. XXX/XX, U. Y. (č. 4100444372), kto a za aké obdobie (neoprávnené) odoberal plyn počas celého posudzovaného obdobia. Pričom konštatovanie, že právna predchodkyňa žalovaných porušila zmluvné povinnosti nemá v danom prípade žiadnu relevanciu, keďže predmetom konania je práve neoprávnený odber plynu z dôvodu neexistencie zmluvy. Ďalšou skutočnosťou, ktorá má relevanciu v danej veci (a ktorú súd prvej inštancie dôsledne nezohľadnil), že v prípade ak vykonaným dokazovaním bude preukázaná zodpovednosť A. W. za neoprávnený odber od 21.10.2009 ku dňu 10.3.2014 (jej smrti) je, že obaja žalovaní (okrem toho, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti na odbernom mieste), sú okrem iných, aj právnymi nástupcami (aj okrem iných dedičov) po A. W., keď každý nadobudol dedičský podiel vo veľkosti 1/3, pričom čistá hodnota dedičstva bola 36.055,- Eur (t. j. každý nadobudol podiel v sume 12.018,33 Eur), avšak v takom prípade je nutné postupovať v súlade s § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka postupom uvedeným v odseku 52. Okresný súd sa musí ďalej zaoberať aj skutočnosťou kto, resp. či žalobcom označený žalovaný 1., 2., (alebo iba niektorý z nich) sú zodpovední aj za neoprávnený odber, ktorý mal vzniknúť v období až po smrti A. W. do 15.10.2014, avšak iba za predpokladu, že budú vykonaným dokazovaním preukázané všetky predpoklady vzniku skutočnej škody, vrátane jej výšky za obdobie od smrti A. W. do 15.10.2014, bude možné žalobe vyhovieť aj v tejto časti.

36. V súvislosti s preukazovaním skutočnej škody v zmysle § 82 ods. 2 zákona o energetike odvolací súd poukazuje na to, že súdna prax a právna teória za skutočnú škodu považuje majetkovú ujmu vyjadriteľnú v peniazoch, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného v dobe, keď došlo k škodnej udalosti. Predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp. aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky vyplývajúce z toho, že navrátenie do predošlého stavu nebolo dobre možné alebo účelné. Uvedeným sa však okresný súd dôsledne neriadil, keď síce poukázal na to, že skutočnou škodou je množstvo odobratého plynu zaznamenaného číselníkom plynomeru (10.128 m²), avšak uvedené už nezohľadňuje skutočnosť, že žalovaná suma okrem sumy 3.436,41 Eur za žalobcom vyčíslený neoprávnený odber (Výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu zo dňa 22.1.2015 na č.l. 9), pozostáva aj zo sumy 73,53 Eur (náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu), ktorej existencia ako škody nebola žalobcom nijakým spôsobom preukázaná.

37. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je ani zrejmé ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s námietkami žalovaného 1. (odpor zo dňa 2.9.2016 na č.l. 21), ktorý namietal, že žalobcovi žiadnu škodu nespôsobil, v čase vzniku škody na adrese odberu nebýval. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný 1. nebýval na adrese predmetného odberného miesta, hoci je vedený podielový spoluvlastník nehnuteľnosti na odbernom mieste.

38. Nateraz je podľa odvolacieho súdu z obsahu spisu (iba) nesporné, že dňa 12.10.2009 bolo A. W. doručené odstúpenie od Zmluvy o dodávke plynu č. 9103371463 na odbernom mieste č. 4100460142. Pričom existencia ďalšej zmluvy na predmetnom odbernom mieste počas obdobia 21.10.2009 do 15.10.2014 preukázaná nebola. Zároveň je nesporné, že na odbernom mieste č. 4100444372 podľa Montážneho listu meradla č. 1100064607 spísaného žalobcom bola vykonaná demontáž plynomeru č. 6313899 so stavom počítadla 13997, keď odberné miesto je identifikované adresou Y. č. XX/XXX, U. Y. (pričom však z obsahu LV č. XXXX kat. územie U. Y. vyplýva, že je evidovaný dom s. č. XXX).

39. Procesné dokazovanie je objektívnym právom upravený postup občianskoprávneho súdu, ktorého cieľom je získanie skutkových a niekedy i právnych poznatkov významných pre rozhodnutie vo veci. Súd ani nevyložil právne aplikačné úvahy, ktoré by ho viedli k podradeniu skutkovej podstaty pod príslušnú právnu normu. Pričom práve konkrétna norma hmotného práva určuje základný rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Posúdiť splnenie dôkaznej povinnosti v zmysle cit. § 132 CSP možno práve iba v kontexte konkrétneho predpisu hmotného práva, čo však súd prvej inštancie podľa obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku nevykonal.

40. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

41. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

42. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

43. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

44. Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

45. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (i v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

46. Spravodlivým prejednaním veci je také súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa nálezu Ústavného súdu I.ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

47. Odvolací súd poukazuje i na to, že obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

48. S poukazom na uvedené potom možno uzavrieť, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Prvoinštančný súd nevykonal ohľadom nároku žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Potom je neúčelné, aby celé dokazovanie v danom smere od počiatku vykonával odvolací súd a tým nahrádzal činnosť súdu prvej inštancie. Tu potom nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že nahrádzanie faktickej pasivity súdu prvej inštancie v uvedenom smere činnosťou odvolacieho súdu neprichádza do úvahy, nakoľko úlohou odvolacieho súdu je len prieskum správnosti rozhodnutí súdu prvej inštancie s prípadným menej náročným doplnením alebo zopakovaním dokazovania a nie vykonávanie celého ťažiskového dokazovania až na odvolacom súde, čo vylučovalo prípadné rozhodnutie odvolacieho súdu s konečnou platnosťou.

49. S námietkou žalovaných, že okresný súd mal zaviazat' všetkých dedičov (W. J., W. W., V. W., L. W., Y. W.), a nielen dvoch dedičov sa odvolací súd nestotožnil. Okresnému súdu síce je známy obsah uznesenia, ktorých bolo vyporiadené dedičstvo po zomrelej A. W. (sp. zn. 10D/121/2014), z ktorého vyplýva, že okrem žalovaných sú dedičmi aj V. W., L. W., Y. W., avšak žalobca ako pán sporu už v žalobe označil osoby (žalovaných), od ktorých sa domáha zaplatenia žalovanej sumy, a preto aj okresný súd správne posudzoval dôvodnosť podania žaloby (iba) voči osobám označených žalobcom na strane žalovaných, pričom v danej veci sa podľa odvolacieho súdu nejedná ani o nútené spoločenstvo (§ 78 CSP), ktoré si vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

50. Podľa ust. § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho

prešli poručiteľovou smrťou, ods. 2 ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiteľovho pohrebu a za dlhy poručiteľa podľa pomeru z toho, čo z dedičstva nadobudli k celému dedičstvu.

51. K prechodu práv a povinností dochádza na základe právneho nástupníctva, ktorého následkom je buď to, že do všetkých práv a povinností pôvodného subjektu nastupuje iná osoba (univerzálna sukcesia - prichádza do úvahy, ak právny predchodca zaniká) alebo zmena subjektu nastáva len u niektorých práv a povinností (singulárna sukcesia). U fyzickej osoby k právnomu nástupníctvu dochádza smrťou poručiteľa, pričom na dediča prechádzajú zásadne všetky práva a povinnosti poručiteľa (neprechádzajú iba tie, ktoré smrťou zanikajú alebo prechádzajú na ďalšie subjekty inak, než podľa dedičského práva). To znamená, že predmetom dedičského nástupníctva sú nielen práva ale aj povinnosti, t.j. aj poručiteľove dlhy. Právna úprava týkajúca sa dedičského práva neobsahuje žiadne ustanovenie, podľa ktorého by dlh poručiteľa zanikol, ak nebol veriteľom do dedičského konania prihlásený. Výkladom opaku (a contrario) možno dospieť k záveru, že aj takýto neprihlásený, resp. neprejednaný dlh po poručiteľovi prechádza priamo zo zákona na dedičov. Ak k vyporiadaniu dlhu dohodou medzi dedičmi a veriteľom nedôjde, spôsob, akým zodpovedajú za poručiteľove dlhy vyplýva priamo z ustanovenia § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ide o delenú zodpovednosť, podľa ktorej zodpovedajú za dlhy v pomere k hodnote, v akej nadobudli dedičstvo (zodpovednosť má iba ten dedič, ktorý skutočne dedičstvo nadobudol). Pre určenie pomeru, v akom dedič zodpovedá za každý dlh poručiteľa, je preto postačujúce, ak rozhodnutie o dedičstve obsahuje rozdelenie majetkových práv poručiteľa medzi dedičmi a hodnotou týchto práv. Skutočnosť, v akom rozsahu dedič zodpovedá za dlhy poručiteľa a teda v akom rozsahu prechádzajú na neho povinnosti poručiteľa, je zrejmá z rozhodnutia súdu o dedičstve alebo z osvedčenia o dedičstve vydaného notárom bez ohľadu na to, či veriteľ do dedičstva pohľadávku prihlásil a či v rozhodnutí bol tento dlh v súpise pasív uvedený. Napokon deľba dlhu (pokiaľ nedošlo k dohode dedičov a veriteľa) nie je v rozhodnutí o dedičstve deklarovaná v žiadnej jeho časti (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 M Cdo 18/2009).

52. Predmetné ustanovenie § 470 Občianskeho zákonníka teda určuje, v akom rozsahu zodpovedá dedič za záväzky poručiteľa a za úhradu primeraných nákladov jeho pohrebu. Dedičom sú pritom osoby, ktoré na základe právoplatného rozhodnutia súdu dedičstvo alebo jeho časť skutočne nadobudli, t. j. dedičstvo neodmietli. Miera zodpovednosti dediča, je pritom určená cenou zanechaného majetku. Zodpovednosť dedičov v zmysle ust. § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka nezávisí od toho, či prípadné dlhy boli alebo neboli v dedičskom konaní zahrnuté do pasív dedičstva. Dedič zodpovedá za všetky platné pohľadávky, ktoré smrťou poručiteľa nezaničili, bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú zaradené v uznesení o dedičstve do pasív dedičstva. Nezaradenie dlhu do dedičstva neznamená zánik pohľadávky veriteľa voči poručiteľovi a následne jeho dedičovi. Dedič potom za dlh zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva a v prípade viacerých dedičov, každý z nich podľa pomeru z toho, čo z dedičstva nadobudol k celému dedičstvu. Pomerná zodpovednosť viacerých dedičov je delenou zodpovednosťou (§ 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a preto veriteľ (tu žalobca) môže požadovať len jej pomernú časť pripadajúcu na konkrétneho dediča.

53. S ohľadom na uvedené k § 470 Občianskeho zákonníka odvolací súd záverom dopĺňa, že okresný súd nepostupoval správne ak zodpovednosť dedičov za žalobou uplatnený dlh poručiteľky Zuzany Nagyovej nerozdelil v zmysle § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka podľa pomeru nadobudnutého dedičstva po poručiteľovi k celému dedičstvu (a teda nesprávne rozhodol o tom, že žalovaný 1. a žalovaný 2. sú povinní zaplatiť celý dlh spoločne a nerozdielne).

54. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanému 1. aj žalovanému 2., keďže nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie bolo znemožnené žalovaným, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom (súd prvej inštancie neposúdil žiadosť žalovaného 2. o odročenie pojednávania dňa 5.2.2019 a v neprítomnosti žalovaného 2. meritórne rozhodol a vo vzťahu k obom žalovaným porušil § 220 ods. 2 CSP) zrušiť a vráťane závislého výroku o trovách konania a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

55. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne posúdiť uplatnený nárok žalobcu, postupovať pritom v zmysle vyššie uvedených intencií, za tým účelom v potrebnom rozsahu vykonať dokazovanie, výsledky celého konania potom náležite zhodnotiť, a to najmä so sústredením sa na sporné

otázky ako aj odvolacie argumenty odvolateľov, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení (s ich uvedením) a následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť.

56. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľov, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

57. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

58. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).